

Дархан Сэлэнгийн цахилгаан түгээх сүлжээ ХК

Санхүүгийн тайлан ба Хараат
бус аудиторын тайлан
2023 оны 12 сарын 31

“ДАРХАН СЭЛЭНГИЙН ЦАХИЛГААН ТҮГЭЭХ СҮЛЖЭЭ” ХК
Байгууллагын талаарх мэдээлэл

Үүсгэн байгуулах шийдвэр	“ДАРХАН СЭЛЭНГИЙН ЦАХИЛГААН ТҮГЭЭХ СҮЛЖЭЭ” ХК (Цаашид “Компани” гэх) нь 2005 оны 7-р сарын 21-ний өдрийн хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын тогтоолоор хувьцаат компани болон шинэчлэн зохион байгуулагдсан.		
Гэрчилгээ	2005 оны 10-р сарын 11-ний өдөр Монгол улсын Улсын Бүртгэлийн Ерөнхий Газарт бүртгүүлж, Улсын бүртгэлийн 2688565 регистрийн дугаар бүхий 9010001004 тоот улсын бүртгэлийн гэрчилгээ авсан.		
Үндсэн үйл ажиллагаа	“Компани”-ийн үндсэн үйл ажиллагаа нь Цахилгаан эрчим хүч түгээх, цахилгаан эрчим хүчийг хангах, Цахилгаан эрчим хүчний шугам болон тоног төхөөрөмжийн үйлдвэрлэл, угсралт, засвар, үйлчилгээ хийх, гадаад дотоод худалдаа эрхлэх зэрэг болно.		
Тусгай зөвшөөрөл	Эрчим хүчний тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн дагуу Эрчим хүчний зохицуулах газраас Дархан-Уул, Сэлэнгэ, Төв аймгийн нутаг дэвсгэрт Цахилгаан түгээх тусгай зөвшөөрлийг 2015 оны 10 сарын 26-ны өдрөөс 20 жилийн хугацаатай авсан. Мөн Эрчим хүчний тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн дагуу Эрчим хүчний зохицуулах газраас Дархан-Уул, Сэлэнгэ, Төв аймгийн нутаг дэвсгэрт Цахилгаанаар зохицуулалтай хангах тусгай зөвшөөрлийг 2015 оны 10 сарын 26-ны өдрөөс 20 жилийн хугацаатай авсан.		
Хувьцаа эзэмшигч	Хувьцааны тоо (ширхэг)	Хувьцааны нэг бүрийн үнэ (төгрөг)	
	10,385,116	100.00	
Гүйцэтгэх Удирдлага	Гүйцэтгэх захирал Ерөнхий нягтлан бодогч	Ц.Хангай Л.Эрдэнэсугар	
Байнгын хаяг	ДАРХАН СЭЛЭНГИЙН ЦАХИЛГААН ТҮГЭЭХ СҮЛЖЭЭ ХК Дархан-Уул сум 3-р баг Дархан-Уул аймаг, Монгол улс		
Аудитор	“ЭВИДЕНСЕ АУДИТ” ХХК Хоймор оффис 502 тоот Алгайн гудамж Сүхбаатар дүүрэг, 9-р хороо, Улаанбаатар хот, Монгол Улс		

2023 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон
санхүүгийн тайлан бэлтгэх болон батлах талаарх
Удирдлагын хариуцлагын мэдэгдэл

Энэхүү тайлангийн 5-6 дахь хуудсанд тусгагдсан хараат бус аудиторын тайланд дурдсан хараат бус аудиторын дүгнэлттэй хамт уншигдах дараах мэдэгдэл нь “ДАРХАН СЭЛЭНГИЙН ЦАХИЛГААН ТҮГЭЭХ СҮЛЖЭЭ” Хувьцаат Компанийн (Цаашид “Компани” гэх) 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн санхүүгийн тайлантай холбоотой удирдлагын үүрэг хариуцлага болон аудиторын хариуцлагыг тусад нь илэрхийлэх үүднээс хийгдсэн болно.

“Компани”-ийн удирдлага нь эдгээр санхүүгийн тайлангуудыг Санхүүгийн Тайлагналын Олон Улсын Стандарт (“СТОУС”)-ын дагуу үнэн зөв бэлтгэх үүрэгтэй болно. Бид эдгээр санхүүгийн тайлантай холбоотой үүрэг хариуцлагаа ухамсарлан, санхүүгийн тайлангаа Санхүүгийн Тайлагналын Олон Улсын Стандарт (“СТОУС”), Монгол улсад хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж буй нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль болон холбогдох заавар журмын дагуу үнэн зөв бэлтгэсэн гэдгээ баталж байна.

Компанийн 2023 оны 12-р сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн санхүүгийн тайланг гаргахыг зөвшөөрч батлав.

Ц.ХАНГАЙ
Гүйцэтгэх захирал

Л.ЭРДЭНЭСУГАР
Ерөнхий нягтлан бодогч

Огноо: 2024 оны 3 дугаар сарын 4-ны өдөр

“ЭВИДЕНС-АУДИТ” ХХК

Аудит, хөрөнгийн үнэлгээ, аудиторсинг
Монгол улс, Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг,
9-р сөрөө, 7-р хороолол, Алтайн гудамж, 281,
Хайморь оффис, 502 тоот, Регистр № 5211875,
Утас, факс: 976-7000-7121
E-mail: info@evidenceaudit.mn
Огноо 2024 оны 03 сарын 04 №... /2024

“ДАРХАН СЭЛЭНГИЙН
ЦАХИЛГААН ТҮГЭЭХ
СҮЛЖЭЭ” ХК-ийн Удирдлагад

ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ТАЙЛАН

Санхүүгийн тайлангийн талаарх аудитын тайлан

Санал дүгнэлт

Бид “Дархан Сэлэнгийн цахилгаан түгээх сүлжээ” ХК-ийн (цаашид “Компани” гэх)-ийн лараах тайлангуудаас бүрдсэн санхүүгийн тайлангуудад аудит хийлээ.

- 2023 оны 12 дугаар сарын 31-нээрх санхүүгийн байдлын тайлан
- Энэ өдрөөрх жилийн дэлгэрэнгүй орлогын тайлан, өмчийн өөрчлөлтийн тайлан, мөнгөн гүйлгээний тайлан болон
- Нягтлан бодох бүртгэлийн томоохон бодлогуудын хураангуйг агуулсан санхүүгийн тайлангийн тэмдэглэлүүд

Бидний дүгнэлтээр, “Дархан Сэлэнгийн цахилгаан түгээх сүлжээ” ХК-ийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-нээрх санхүүгийн байдал ба уг өдрөөр дуусгавар болсон жилийн санхүүгийн үр дүн болон мөнгөн гүйлгээ нь бүх материаллаг зүйлсийн хувьд Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв, бодитой илэрхийлэгдсэн байна.

Дүгнэлтийн Үндэслэл

Бид энэхүү аудитын ажлыг Аудитын Олон Улсын Стандарт (АОУС)-уудын дагуу хийж гүйцэтгэв. Уг стандартуудын дагуу хүлээсэн үүрэг хариуцлагаа энэ тайлангийнхаа “*Санхүүгийн Тайлангийн Аудитад Хүлээх Аудиторын Үүрэг Хариуцлага*” гэсэн хэсэгт харуулав. Бид Нягтлан бодогчдын ёс зүйн дүрэм болон Монгол улсын мэргэшсэн нягтлан бодогчдын ёс зүйн дүрмийн санхүүгийн тайлангийн аудиттай холбоотой ёс зүйн зохих шаардлагуудын дагуу тус компаниас хараат бус бөгөөд эдгээр ёс зүйн шаардлагуудад нийцүүлэн бусад ёс зүйн үүрэг хариуцлага бүрэн биелүүлсэн болно. Олж авсан аудитын баримт нотолгоо нь бидний гаргасан дүгнэлтийн үндэслэл болоход хангалттай, тохиромжтой гэж итгэж байна.

ХАРААГ БУС АУДИТОРЫН ТАЙЛАН (үргэлжлэл)

Удирдлага болон Засаглах эрх мэдэл бүхий этгээдүүдийн Санхүүгийн тайлан
хүлээх үүрэг хариуцахаг

Компанийн удирдлага эдгээр санхүүгийн тайлангуудыг Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартын дагуу бэлтгэх, үнэн зөв толилуулах үүрэгтэй. Удирдлагын тодорхойлох энэхүү дотоод хяналт нь санхүүгийн тайланг аливаа алдаа эсвэл залилангийн улмаас үүсэж болох материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай байдаг.

Удирдлага нь Санхүүгийн тайланг бэлтгэхдээ Компанийн үйл ажиллагааг зогсоох юм уу татан буулахаар төлөвлөсөн эсвэл ингэхээ өөр бодит сонголт байхгүй байхаас бусад тохиолдолд санхүүгийн тайлангуудыг гаргахдаа тасралтгүй байх зарчмын дагуу үйл ажиллагаагаа зогсолтгүй явуулах компанийн чадамжийг үнэлэх, боломжтой бол тасралтгүй байх зарчимтай холбоотой асуудлуудыг тодруулах, нягтлан болох бүртгэлийн тасралтгүй байх суурийг хэрэглэх үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ.

Засаглах эрх мэдэл бүхий этгээдүүд нь Компанийн санхүүгийн тайлагналын үйл явцал хяналт тавих үүрэг хариуцлагатай байна.

Санхүүгийн Тайлангийн Аудитад хүлээх Аудиторын Үүрэг Хариуцаага

Залилан эсвэл алдаанаас үүссэн материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан нь бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үл үндэслэлтэй нотолгоо олж авах, дүгнэлт бүхий аудиторын тайлан гаргах нь бидний зорилго юм. Үл үндэслэлтэй нотолгоо гэдэг нь өндөр түвшний нотолгоо боловч АОУС-ын дагуу хийгдсэн аудитаар байгаа материаллаг буруу илэрхийллийг байнга илрүүлдэг гэсэн нотолгоо болохгүй. Буруу илэрхийлэх явдал нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох ба хэрэв тэр нь дангаараа эсвэл нийгдээ Санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргасан хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх магадлалтай бол материаллагт тооцогддог.

С.БАДАМГАРАВ
ЭВИДЕНС АУДИТ ХХК
Хоймор оффис 502 тоот Алтайн гудамж
Сүхбаатар дүүрэг, 9-р хороо,
Улаанбаатар хот, Монгол Улс

Огноо _____

“ДАРХАН СЭЛЭНГИЙН ЦАХИЛГААН ТҮГЭЭХ СҮЛЖЭЭ” ХК
 2023 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн
АШИГ, АЛДАГДАЛ БОЛОН БУСАД ДЭЛГЭРЭНГҮЙ ТАЙЛАН

Үзүүлэлт	Тод	(төгрөгөөр)
		2023.12.31
Борлуулалтын орлого	5	125,151,337,785
Борлуулсан бүтээгдэхүүний өртөг	6	152,687,406,594
Нийт ашиг (алдагдал)		(27,536,068,808)
Бусад орлого	7	37,053,007,507
Ерөнхий ба удирдлагын зардал	8	1,180,366,213
Санхүүгийн зардал	9	87,891,990
Бусад зардал	10	8,181,593,788
Гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз (гарз)	11	51,010,127
Үндсэн хөрөнгө данснаас хассаны олз (гарз)	12	5,617,661
Татвар төлөхийн өмнөх ашиг (алдагдал)		10,458,920
Орлогын татварын зардал		1,253,075
Татварын дараах ашиг (алдагдал)		9,205,845
Бусад дэлгэрэнгүй орлого		-
Тайлант үеийн нэвэр ашиг (алдагдал)		9,205,845

Энэхүү Орлогын дэлгэрэнгүй тайланг 7-оос 35 дугаар хуудсан дахь тодруулгуудын хамт унших бөгөөд тодруулгууд нь Санхүүгийн тайлангийн нэг хэсгийг бүрдүүлэнэ.

“ДАРХАН СЭЛЭНГИЙН ЦАХИЛГААН ТҮГЭЭХ СҮЛЖЭЭ” ХК
 2023 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн
САНХҮҮГИЙН БАЙДЛЫН ТАЙЛАН

Үзүүлэлт	Тод	(төгрөгөөр)	
		2022.12.31	2023.12.31
ХӨРӨНГӨ			
Эргэлтийн хөрөнгө			
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө	13	239,304,333	360,132,329
Дансны авлага	14	722,559,959	1,302,875,409
Татварын авлага	15	198,958,952	57,373,386
Бусад авлага	16	7,571,752,648	7,077,488,903
Бараа материал	17	4,272,239,429	3,296,766,516
Урьдчилж гарсан зардал	18	-	417,771,790
Эргэлтийн хөрөнгийн дүн		13,004,815,321	12,512,408,333
Эргэлтийн бус хөрөнгө			
Үндсэн хөрөнгө	20	104,095,543,880	103,303,109,882
Биег бус хөрөнгө	21	593,463,792	732,669,869
Эргэлтийн бус хөрөнгийн дүн		104,689,007,672	104,035,779,752
НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН		117,693,822,993	116,548,188,085
ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗДИЙН ӨМЧ			
Өр төлбөр			
Богино хугацаат өр төлбөр			
Дансны өглөг	22	5,302,903,591	3,599,060,918
Цалингийн өглөг	23	430,686,576	1,271,186,695
Татварын өр	24	282,249,954	85,950,108
НДШ-н өглөг	25	341,264,119	
Банкны богино хугацаат өр төлбөр	26	394,785,927	109,713,365
Урьдчилж орсон орлого	27	-	1,071,302,970
Богино хугацаат өр төлбөрийн дүн		6,751,890,166	6,137,214,056
Урт хугацаат өр			
Урт хугацаат өр төлбөр	28	2,734,551,706	2,624,140,396
Хойшлогдсон татварын өр	29	12,625,003,223	12,620,249,889
Урт хугацаат өр төлбөрийн дүн		15,359,554,928	15,244,390,285
Өр төлбөрийн нийт дүн		22,111,445,095	21,381,604,342
Эздийн өмч			
Өмч: /хувийн/		1,038,511,577	1,038,511,577
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл		94,122,014,288	94,122,014,288
Хуримтлагдсан ашиг		421,852,033	6,057,878
Эздийн өмчийн дүн		95,582,377,898	95,166,583,743
ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗДИЙН ӨМЧИЙН ДҮН		117,693,822,993	116,548,188,085

Энэхүү Санхүү байдлын тайланг 7-оос 35 дугаар хуудсан дахь тодруулгуудын хамт унших бөгөөд тодруулгууд нь Санхүүгийн тайлангийн нэг хэсгийг бүрдүүлнэ.

“ДАРХАН СЭЛЭНГИЙН ЦАХИЛГААН ТҮГЭХ СҮЛЖЭЭ” ХК
 2023 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн
ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛГИЙН ТАЙЛАН

(төгрөгөөр)				
Үзүүлэлт	Хувьцааг капитал	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	Хуримтлагдсан ашиг	Нийт дүн
2022.12.31	1,038,511,577	94,122,014,288	421,852,033	95,582,377,898
Өмчид гарсан өөрчлөлт				-
Дахин үнэлгээний нэмэгдлийн хэрэгжсэн дүн				-
Зарласан ногдол ашиг			(425,000,000)	(425,000,000)
Тайланг үеийн цэвэр ашиг/алдагдал	-		9,205,845	9,205,845
2023.12.31	1,038,511,577	94,122,014,288	6,057,878	95,166,583,743

Элэхүү Өмчийн өөрчлөлтийн тайланг 7-оос 35 дүрсар хурдсан дахь тодруулсуудын хамт унших бөгөөд тодруулгууд нь Сэтгүүгийн тайлангийн нэг хэсгийг бүрдүүлнэ.

“ДАРХАН СЭЛЭНГИЙН ЦАХИЛГААН ТҮГЭЭХ СҮЛЖЭЭ” ХК
 2023 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн
МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН

Үзүүлэлт	(тогрогоор) 2023.12.31
Үндсэн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ	
Мөнгөн орлогын дүн (+)	141,176,906,564
Бараа борлуулсан, үйлчилгээ үзүүлсний орлого	128,457,955,293
Эрхийн шимтгэлийн орлого	11,764,347
Даатгалын нөхвөрөөс хүлээн авсан мөнгө	26,577,788
Буцаан авсан албан татвар	12,657
Татаас санхүүжилтийн орлого	1,175,891
Бусад мөнгөн орлого	12,679,420,588
Мөнгөн зарлагын дүн (-)	138,427,069,225
Ажилчдад төлсөн мөнгө	10,205,536,683
Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн	3,521,141,587
Бараа материал худалдан авахад төлсөн	13,375,047,596
Ашиглалтын зардал төлсөн	33,281,604
Түлш шатахуун, сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн	1,447,135,046
Хүүний төлбөрт төлсөн	131,854,895
Татварын байгууллагад төлсөн	4,474,129,141
Даатгалын төлбөрт төлсөн	28,446,760
Бусад мөнгөн зарлага	105,210,495,913
Үндсэн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээний дүн	2,749,837,340
Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ	
Мөнгөн орлогын дүн (+)	105,636,724
Үндсэн хөрөнгө борлуулсны орлого	181,818
Бусдад олгосон зээл, мөнгөн урьдчилгааны буцаан төлөлт	98,402,434
Хүлээн авсан хүүний орлого	7,052,471
Мөнгөн зарлагын дүн (-)	2,263,159,802
Үндсэн хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	1,657,799,278
Биет бус хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн	255,413,260
Бусдад олгосон зээл болон урьдчилгаа	349,947,264
Хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээний дүн	(2,157,523,078)
Санхүүгийн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ	
Мөнгөн орлогын дүн (+)	446,616,175
Зээл авсан өрийн үнэт цаас гаргаснаас хүлээн авсан	446,616,175
Мөнгөн зарлагын дүн (-)	918,102,440
Зээл өрийн үнэт цаасны төлбөрт төлсөн мөнгө	853,221,856
Валютын ханшийн тэгшитгэлийн алдагдал	37,541,471
Бусад мөнгөн зарлага	27,339,114
Санхүүгийн үйл ажиллагааны мөнгөн дүн	(471,486,265)
Бүх цэвэр мөнгөн гүйлгээ	*120,827,997

Бүх цэвэр мөнгөн гүйлгээ	120,827,997
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	239,304,333
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	360,132,329

• ЗӨНДӨНГӨ АЖИРТ ЭХИ
БҮГДЭМ

*Энэхүү Мөнгөн гүйлгээний тайланг 7-оос 35 дугаар хуудсан дахь тодруулгуудын хамт
униших бөгөөд тодруулгууд нь Санхүүгийн тайлангийн нэг хэсгийг бүрдүүлнэ.*

Санхүүгийн тайлангийн тэмдэглэлүүд

1	Үйл ажиллагааны онцлог, ерөнхий мэдээлэл.....	13
2	Санхүүгийн тайлан бэлтгэсэн үндэслэл.....	14
3	Нягтлан бодох бүртгэлийн чухал тооцоолол ба шийдэл	14
4	Санхүүгийн хэрэглүүр-Эрсдлийн удирдлага	16
5	Борлуулалтын орлого	19
6	Борлуулалтын өртөг.....	20
7	Бусад орлого	21
8	Борлуулалт, маркетингийн зардал.....	Error! Bookmark not defined.
9	Ерөнхий удирдлагын зардал	22
10	Санхүүгийн зардал	22
11	Үйл ажиллагааны бус бусад зардал	22
12	Гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз/(гарз)	23
13	Үндсэн хөрөнгө данснаас хассаны олз/(гарз)	23
14	Орлогын албан татвар	23
15	Мөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгө	24
16	Худалдааны болон бусад авлага	26
17	Татварын авлага.....	26
18	Бусад авлага	27
19	Бараа материал.....	28
20	Урьдчилж төлсөн зардал/ тооцоо.....	28
21	Үндсэн хөрөнгө	30
22	Биет бус хөрөнгө	30
23	Худалдааны болон бусад өглөг.....	31
24	Бусад татвар, шимтгэлийн өглөг.....	31
25	Зээл болон өр төлбөр.....	31
26	Болзошгүй өр төлбөр ба үүрэг хариуцлага	33
27	Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлогууд	34
28	Балансын дараах үйл явдал	38

“ДАРХАН СЭЛЭНГИЙН ЦАХИЛГААН ТҮГЭЭХ СҮЛЖЭЭ” ХК
2023 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн
САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД

I Үйл ажиллагааны онцлог, ерөнхий мэдээлэл

“Дархан сэлэнгийн цахилгаан түгээх сүлжээ” ХК (Цаашид “Компани” гэх) нь 2005 оны 7-р сарын 21-ний өдрийн хувьцаа эзэмшигчдийн хурлын тогтоолоор батлагдсан Компанийн дүрмийн Хувьцаат компани болон шинэчлэн зохион байгуулагдсан.

2005 оны 10-р сарын 11-ний өдөр Монгол улсын Улсын Бүртгэлийн Ерөнхий Газарт бүртгүүлж, Улсын бүртгэлийн 2688565 регистрийн дугаар бүхий 9010001004 тоот улсын бүртгэлийн гэрчилгээ авсан.

“Компани”-ийн үндсэн үйл ажиллагаа нь Цахилгаан эрчим хүч түгээх, цахилгаан эрчим хүчийг хангах, Цахилгаан эрчим хүчний шугам болон тоног төхөөрөмжийн үйлдвэрлэл, угсралт, засвар, үйлчилгээ хийх, гадаад дотоод худалдаа эрхлэх зэрэг болно.

Эрчим хүчний тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн дагуу Эрчим хүчний зохицуулах газраас Дархан-Уул, Сэлэнгэ, Төв аймгийн нутаг дэвсгэрт Цахилгаан түгээх тусгай зөвшөөрлийг 2015 оны 10 сарын 26-ны өдрөөс 20 жилийн хугацаатай авсан.

Мөн Эрчим хүчний тухай хуулийн 17 дугаар зүйлийн дагуу Эрчим хүчний зохицуулах газраас Дархан-Уул, Сэлэнгэ, Төв аймгийн нутаг дэвсгэрт Цахилгаанаар зохицуулалтай хангах тусгай зөвшөөрлийг 2015 оны 10 сарын 26-ны өдрөөс 20 жилийн хугацаатай авсан.

2023 оны 12-р сарын 31-ний байдлаар хүчин төгөлдөр “Компани”-ийн дүрмийн дагуу хувьцаа эзэмшигчдийн хувьцаат капитал нь дараах байдалтай байна. Үүнд:

	2023 оны 12 сарын 31	
Тоо хэмжээ (ширхэг)	Нэгж үнэ (төгрөг)	Нийт үнэ (Мян.төг)
10,385,116	100.00	1,038,511.6

“ДАРХАН СЭЛЭНГИЙН ЦАХИЛГААН ТҮГЭЭХ СҮЛЖЭЭ” ХК
2023 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн
САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТӨДРҮҮЛГҮҮД (Үргэлжлэл)

2 Санхүүгийн тайлан бэлтгэсэн үндэслэл

Санхүүгийн тайлангуудыг бэлтгэхэд ашигласан нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлогуудын хураангуйг Тэмдэглэл 25, Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлогуудын хураангуй-д толилуулсан. Өөрөөр тусгайлан зааснаас бусад тохиолдолд уг бодлогуудыг толилуулж буй бүх тайлант үеүдэд тууштай баримталж мөрдсөн болно.

Компанийн нягтлан бодох бүртгэлийн болон тайлагнагч валют нь Монгол улсын мөнгөн тэмдэгт болох Төгрөг юм. Эдгээр санхүүгийн тайлангууд нь төгрөгөөр илэрхийлэгдэж, мянган төгрөгөөр нарийвчлан харуулж тайлагнагдсан.

Эдгээр санхүүгийн тайлангуудыг Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандартын Зөвлөл (НББОУСЗ)-өөс гаргасан Санхүүгийн Тайлагналын Олон Улсын Стандарт, Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт болон тайлбарууд (хамтад нь “СТОУС” гэх)-ын дагуу бэлтгэсэн.

Санхүүгийн тайланг СТОУС-ын дагуу бэлтгэхэд тодорхой, чухал нягтлан бодох бүртгэлийн тооцоолол хийхийг шаарддаг. Мөн компанийн нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогыг хэрэглэхэд удирдлагаас шийдэл гаргахыг шаарддаг. Санхүүгийн тайлан бэлтгэхэд хийгдсэн нөлөө бүхий шийдэл ба тооцоолол болон түүний нөлөөллийн талаар Тэмдэглэл 4, Нягтлан бодох бүртгэлийн чухал тооцоолол ба шийдэлд нэмж тодруулсан.

3 Нягтлан бодох бүртгэлийн чухал тооцоолол ба шийдэл

Компани нь ирээдүйн үйл ажиллагаатай холбоотой тодорхой тооцоолол ба төсөөлөл ашигладаг. Түүхэн туршлага болон үүссэн нөхцөл байдалд тохиромжтой гэж үзсэн ирээдүйн үйл ажиллагааны тухай таамаглал гэх мэт бусад хүчин зүйлсэд үндэслэн тооцоолол ба шийдлийг тогтмол үнэлдэг. Ирээдүйд бодит үр дүн нь тооцоолол ба төсөөллөөс ялгаатай байж болно. Дараагийн санхүүгийн жилүүдэд хөрөнгө, өр төлбөрийн дансны үнэд материаллаг нөлөө үзүүлж болохуйц нөлөө бүхий эрсдэлтэй тооцоолол ба төсөөллийг доор дурдлаа.

(а) Тасралтгүй үйл ажиллагаа

Компани өөдрөг төсөөллийн дагуу тасралтгүй ажиллана гэж санхүүгийн тайлан бэлтгэсэн

- Эргэлтийн хөрөнгө ба эргэлтийн өр төлбөрийн харьцаа 0.11 (2022 онд: 0.11);
- Өр төлбөр ба эздийн өмчийн харьцаа 0.22 (2022 онд: 0.23);
- Төлбөр түргэн гүйцэтгэх чадварын харьцаа 0.08 (2022: 0.07) болж өөрчлөлт гарсан байна.

“ДАРХАН СЭЛЭНГИЙН ЦАХИЛГААН ТҮГЭЭХ СҮЛЖЭЭ” ХК
2023 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн
САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД (Үргэлжлэл)

(б) Үнэ цэнийн бууралт

Хөрөнгө эсвэл хөрөнгийн мөнгө бий болгогч нэгжийн дансны үнэ нь эргэн нөхөгдөх дүнгээсээ давбал үнэ цэнийн бууралтын алдагдлыг хүлээн зөвшөөрнө. Эргэн төлөгдөх дүнг тогтоохдоо удирдлага нь хөрөнгө тус бүрийн эсвэл мөнгө бий болгогч нэгжийн ирээдүйн хүлээгдэж буй мөнгөн урсгалыг тооцоолж, эдгээр мөнгөн урсгалын өнөөгийн үнэ цэнийг тодорхойлохын тулд тохирох хүүг сонгож ашигладаг. Ирээдүйн хүлээгдэж буй мөнгөн урсгалыг хэмжихдээ удирдлага нь ирээдүйн үйл ажиллагааны үр дүнгийн талаар төсөөлөл гаргадаг. Энэ төсөөлөл нь ирээдүйд болох тодорхой нөхцөл байдал болон үйл явдлуудтай холбоотой болно. Бодит үр дүн нь өөр байж болох ба энэ нь дараагийн санхүүгийн жилд багтаж компанийн хөрөнгүүдэд хийгдэх томоохон залруулгуудын шалтгаан байж болно. Ихэнх тохиолдолд тохирох хөнгөлөлтийн түвшинг тодорхойлохдоо зах зээлийн эрсдэл болон хөрөнгөгэй холбоотой эрсдэлийн хүчин зүйлийн тохируулгыг хийдэг.

(в) Элэгдэх хөрөнгийн ашиглалтын хугацаа

Компанийн удирдлага нь хүлээгдэж буй хөрөнгийн ашиглалтад суурилан тайлант үс бүрийн эцэст биет бус хөрөнгө болон өмч, барилга, тоног төхөөрөмж гэх мэт элэгдэх хөрөнгийн ашиглалтын хугацааг шалгадаг. Гарсан үр дүн нь техникийн хуучралтын улмаас тооцоолол ба төсөөллөөс ялгаатай байж болно. Тэмдэглэл 25, Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлогуудын хураангуй-д Өмч, барилга, тоног төхөөрөмж болон Биет бус хөрөнгийн ашиглалтын хугацааны талаар дэлгэрэнгүй тусгасан.

(г) Бараа материал

Бараа материалыг өртөг, цэвэр боломжит үнийн аль багаар нь тусгана. Цэвэр боломжит үнэ цэнийг тооцохдоо тооцоолол хийх үеийн хамгийн найдвартай бэлэн байгаа нотолгоог авч үздэг.

Бараа материалын дансны үнийн ирээдүйд гарах өөрчлөлт нь зах зээлийн үнийн өөрчлөлтөөс шалтгаална.

(д) Болзошгүй зүйлс

Ирээдүйд нэг эсвэл хэд хэдэн тодорхойгүй үйл явдал тохиолдохоор бол болзошгүй зүйлсийг тусгадаг. Ирээдүйн үйл явдлын үр дүнгийн талаарх дүгнэлтийн хэрэглээ, үр ашигтай шийдлийг хэрэгжүүлэх зэрэг нь болзошгүй байдал оршин буй эсэхийн үнэлгээ болдог.

“ДАРХАН СЭЛЭНГИЙН ЦАХИЛГААН ТҮГЭЭХ СҮЛЖЭЭ” ХК
2023 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн
САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД (Үргэлжлэл)

(е) Бодит үнэ цэнийн хэмжилт

Компанийн санхүүгийн тайланд хэд хэдэн хөрөнгө, өр төлбөрийг бодит үнэ цэнээр нь хэмжиж, тодруулахыг шаарддаг. Компанийн санхүүгийн ба санхүүгийн бус хөрөнгө, өр төлбөрийн бодит үнэ цэнийн хэмжилтэд ажиглагдахуйц өгөгдлийг аль болох их хэмжээгээр хэрэглэдэг. Бодит үнэ цэнийн хэмжилтэд хэрэглэгддэг өгөгдлийг ажиглагдахуйц байдлаар нь гурван түвшинд ангилдаг (“бодит үнэ цэнийн шатлал”):

- *Түвшин 1:* Идэвхтэй зах зээл дэх ижил төстэй зүйлсийн жишиг үнэ (тохируулга хийгдээгүй)
- *Түвшин 2:* Түвшин 1-ээс бусад ажиглагдахуйц шууд эсвэл шууд бус өгөгдөл
- *Түвшин 3:* Үл ажиглагдахуйц өгөгдөл (зах зээлийн бус мэдээлэл).

Өгөгдсөн зүйлсийн бодит үнэ цэнийн хэмжилтэд томоохон нөлөө үзүүлэх хэрэглэсэн өгөгдлийн өгөгдлийн хамгийн бага түвшинд үндэслэн зүйлсийг дээрх түвшинд ангилдаг. Түвшин хооронд зүйлсийг шилжүүлэхдээ шилжүүлсэн үед нь хүлээн зөвшөөрнө.

Компани нь дараах зүйлсийг бодит үнэ цэнээр нь хэмждэг.

4 Санхүүгийн хэрэглүүр-Эрсдлийн удирдлага

Компани нь үйл ажиллагаагаараа дамжуулж дараах эрсдэлүүдэд өртөж байдаг:

- а) Зээлийн эрсдэл
- б) Зах зээлийн эрсдэл
 - i) Хүүгийн түвшний эрсдэл,
 - ii) Гадаад валютын эрсдэл,
 - iii) Бусад зах зээлийн үнийн эрсдэл
- в) Төлбөрийн чадварын эрсдэл.

Бусад бүх бизнесийн нэгэн адил Компани нь санхүүгийн хэрэглүүр хэрэглэснээс үүдэлтэй эрсдэлд өртдөг. Энэ тэмдэглэлд Компанийн эрсдэлийн удирдлагын бодлого, энэхүү эрсдэлийг зохицуулах процесс ба түүнийг хэмжих аргуудыг тайлбарласан. Эдгээр эрсдэлтэй холбоотой нэмэлт тоон мэдээллүүдийг санхүүгийн тайланд зохих ёсоор толилуулсан.

Энэхүү тэмдэглэлд өөрөөр дурдаагүй л бол Компанийн санхүүгийн хэрэглүүрийн эрсдэлд өртөмхий байдал, эдгээр эрсдэлийг зохицуулахад чиглэсэн зорилт, бодлого ба процесс болон түүнийг хэмжихэд хэрэглэгдсэн бодлогод өмнөх жилүүдтэй харьцуулахад ямар нэгэн биет өөрчлөлт ороогүй болно.

(г) Санхүүгийн үндсэн хэрэглүүрүүд

Санхүүгийн хэрэглүүрийн эрсдэл үүсгэдэг дараах үндсэн санхүүгийн хэрэглүүрүүдийг Компани хэрэглэдэг:

- Худалдааны болон бусад авлага
- Мөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгө
- Худалдааны болон бусад өглөг
- Урт болон богино хугацаат зээл

“ДАРХАН СЭЛЭНГИЙН ЦАХИЛГААН ТҮГЭЭХ СҮЛЖЭЭ” ХК
2023 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн
САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД (Үргэлжлэл)

(ii) Бодит үнэ цэнээр хэмжигдээгүй санхүүгийн хэрэглүүр

Бодит үнэ цэнээр хэмжигдээгүй санхүүгийн хэрэглүүрт мөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгө, худалдааны болон бусад авлага, худалдааны болон бусад өглөг болон зээлийн өглөг багтана.

Мөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгө, худалдааны болон бусад авлага, худалдааны ба бусад өглөг нь богино хугацаат шинж чанартай байдаг тул тэдний дансны үнэ цэнэ нь бодит үнэ цэнтэйгээ ойролцоо байдаг.

Ерөнхий Зорилго, Бодлого ба Процесс

Удирдлага нь компанийн эрсдэлийн удирдлагын зорилго, бодлогыг тодорхойлж түүнд үндсэн үүрэг харууллага хүлээхийн зэрэгцээ компанийн санхүүгийн үйл ажиллагааны зорилго, бодлогыг үр дүнтэйгээр хэрэгжүүлэх процессыг боловсруулж, үйл ажиллагааг нь явуулах эрх мэдэлтэй байдаг.

Компанийн эрсдэлийн удирдлагын үүрэгт санхүүгийн эрсдэл, үйл ажиллагааны эрсдэл, хууль эрх зүйн эрсдэлүүд багтдаг. Санхүүгийн эрсдэл нь зах зээлийн эрсдэл (үүнд гадаад валютын эрсдэл, хүүгийн эрсдэл, болон бусад үнийн эрсдэл), зээлийн эрсдэл болон төлбөрийн чадварын эрсдэлээс бүрдэнэ. Санхүүгийн эрсдэлийн удирдлагын үндсэн зорилго нь хүлээх эрсдэлийн хязгаарлалтыг тогтоож, хүлээсэн эрсдэлийн хэмжээг тогтоосон хязгаарлалтаас хэтрүүлэхгүй байлгахад оршино. Үйл ажиллагааны болон эрх зүйн эрсдэлийн удирдлагын үйл ажиллагаа нь, дотоод бодлого, журам, хэвийн үйл ажиллагааг хангах болон үйл ажиллагааны болон хууль эрх зүйн эрсдэлийг багасгах зорилготой.

а) Зээлийн эрсдэл

Компанийн харилцагч ба хамтрагч тал нь гэрээгээр хүлээсэн төлбөрийн үүргээ хугацаанд нь биелүүлээгүйн улмаас санхүүгийн алдагдал хүлээх эрсдэлийг зээлийн эрсдэл гэнэ. Компани нь зээлийн борлуулалтаас үүдэлтэй эрсдэлд голчлон өртөж байна. Компани шинэ харилцагчтай гэрээ байгуулахын өмнө түүний зээлийн эрсдэлийг үнэлэх бодлого баримталдаг. Энэхүү зээлийн үнэлгээг бизнесийн үйл ажиллагаандаа ашигладаг. Компанийн санхүүгийн хэлтсээс худалдааны авлагын үлдэгдэлд насжилтын шинжилгээ хийж хяналт тавьдаг бөгөөд хугацаа хэтэрсэн үлдэгдлийг төлүүлэх арга хэмжээ авч ажилладаг. Иймээс зээлийн эрсдэлийн насжилтын болон бусад мэдээлэлээр хангаж байхыг зохистой гэж удирдлага үздэг.

б) Зах зээлийн эрсдэл

Хүүтэй, арилжаалагдах болон гадаад валютаар илэрхийлэгдсэн санхүүгийн хэрэглүүр хэрэглэснээс үүдэлтэйгээр компани зах зээлийн эрсдэлд өртдөг. Энэ нь хүүгийн түвшин (хүүгийн түвшний эрсдэл), гадаад валютын ханш (гадаад валютын эрсдэл) эсвэл зах зээлийн бусад хүчин зүйлсэд (бусад үнийн эрсдэл) гарсан өөрчлөлтийн улмаас санхүүгийн хэрэглүүрийн бодит үнэ цэнэ эсвэл ирээдүйн мөнгөн гүйлгээ хэлбэлзэх эрсдэл юм.

“ДАРХАН СЭЛЭНГИЙН ЦАХИЛГААН ТҮГЭЭХ СҮЛЖЭЭ” ХК
2023 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн
САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД (Үргэлжлэл)

i) Хүүгийн түвшний эрсдэл

Хүүгийн түвшний эрсдэл гэдэг нь зах зээл дэх зээлийн хүүгийн түвшний өөрчлөлтийн улмаас санхүүгийн хэрэглүүрийн бодит үнэ цэнэ эсвэл ирээдүйн мөнгөн гүйлгээ хэлбэлзэх эрсдэл юм.

ii) Гадаад валютын эрсдэл

Гадаад валютын эрсдэл гэдэг нь гадаад валютын ханшийн өөрчлөлтийн улмаас санхүүгийн хэрэглүүрийн үнэ цэнэ хэлбэлзэх эрсдэл юм. Ирээдүйн ажил гүйлгээ, хүлээн зөвшөөрөгдсөн хөрөнгө, өр төлбөр Монгол Төгрөгөөс өөр валютаар илэрхийлэгдсэн тохиолдолд гадаад валютын эрсдэл үүсдэг.

iii) Бусад зах зээлийн үнийн эрсдэл

Компани зах зээлийн үнийн хэлбэлзлээс ашиг хүртэх зорилгоор аливаа өрийн болон өмчийн хэрэглүүр эзэмшдэггүй учир зах зээлийн үнийн эрсдэлд өртөхгүй гэж үзэж байна.

в) Төлбөрийн чадварын эрсдэл

Төлбөрийн чадварын эрсдэл нь аливаа аж ахуйн нэгж нь санхүүгийн өр төлбөрийг барагдуулах үүргээ биелүүлэхэд хүндрэл үүсэх эрсдэлийг илэрхийлдэг. Энэ нь Компани санхүүгийн өр төлбөрөө хугацаанд нь төлж барагдуулахад хүндрэлтэй тулгарах эрсдэл юм.

Компанийн бодлого нь өр төлбөр төлөх хугацаа болоход хангалттай бэлэн мөнгөтэй байх явдал юм. Энэ зорилгод хүрэхийн тулд Компани нь хүлээгдэж буй шаардлагыг биелүүлэхийн тулд тогтмол бэлэн мөнгөний үлдэгдэлтэй (эсвэл харилцан тохиролцсон хэрэглүүр) байх явдал юм. Төлбөрийн чадварын эрсдэл нь Компанийн мөнгөн урсгалыг удирдах чадвараас үүсдэг.

“ДАРХАН СЭЛЭНГИЙН ЦАХИЛГААН ТҮГЭЭХ СҮЛЖЭЭ” ХК
 2023 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн
САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД (Үргэлжлэл)

5 Борлуулалтын орлого

Үзүүлэлт	2023.12.31
Борлуулсан цахилгааны чадлын орлого	125,151,337,785
НИЙТ ДҮН	125,151,337,785

Үүлээс: * Борлуулсан цахилгааны чадлын болон энергийн орлогыг хэрэглэгчээр нь харуулбал:

Үзүүлэлт	2023.12.31
Ахуйн хэрэглэгчдэд борлуулсан чадал, энергийн орлого	16,724,391,552
ААН-ийн хэрэглэгчдэд борлуулсан чадал, энергийн орлого	26,279,870,490
Шинийн хэрэглэгчдэд борлуулсан чадал, энергийн орлого	77,141,671,732
Төсвийн байгууллагад борлуулсан чадал, энергийн орлого	5,005,404,012
НИЙТ ДҮН	125,151,337,785

Үүнээс: **Цахилгааны суурь хураамжийн орлогыг салбараар нь харуулбал

Үзүүлэлт	2023.12.31
Дархан салбарын орлого	25,414,882,236
Сүхбаатар салбарын орлого	8,733,852,463
Зүүнхараа салбарын орлого	7,832,136,122
Хөтөл салбарын орлого	2,431,248,841
Шинийн хэрэглэгчийн орлого	77,141,671,732
Жаргалант салбарын орлого	3,597,546,391
НИЙТ ДҮН	125,151,337,785

“ДАРХАН СЭЛЭНГИЙН ЦАХИЛГААН ТҮГЭЭХ СҮЛЖЭЭ” ХК
2023 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн
САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД (Үргэлжлэл)

6 Борлуулалтын өртөг	
Үзүүлэлт	2023.12.31
Борлуулсан бүтээгдэхүүний өртөг	152,687,406,594
НИЙТ ДҮН	152,687,406,594

Үзүүлэлт	
	2023.12.31
Дархан салбарын өртөг	36,795,830,554
Сүхбаатар салбарын өртөг	17,663,085,967
Зүүнхараа салбарын өртөг	13,029,377,217
Хөтөл салбарын өртөг	5,298,967,772
Шинийн хэрэглэгчийн өртөг	69,099,452,318
Жаргалант салбарын өртөг	7,820,563,803
Бусад өртөг	2,980,128,963
НИЙТ ДҮН	152,687,406,594

“ДАРХАН СЭЛЭНГИЙН ЦАХИЛГААН ТҮГЭЭХ СҮЛЖЭЭ” ХК
2023 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн
САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД (Үргэлжлэл)

7 Бусад орлого

Үзүүлэлт	2023.12.31
Бусад орлого	10,971,555,907
Цахилгаан түгээх үйлчилгээний төлбөрийн орлого	26,081,451,600
НИЙТ ДҮН	37,053,007,507

“ДАРХАН СЭЛЭНГИЙН ЦАХИЛГААН ТҮГЭЭХ СҮЛЖЭЭ” ХК
 2023 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн
САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД (Үргэлжлэл)

8 Ерөнхий удирдлагын зардал

Үзүүлэлт	2023.12.31
Үндсэн болон нэмэгдэл цалин	495,212,825
Байгууллагаас төлөх НДШ,	69,192,622
Шатахууны зардал	131,974,524
Бичиг хэргийн зардал	37,500
Холбооны зардал	17,516,754
Албан томилолтын зардал	227,958,399
Контор хангамжийн зардал	5,089,385
БҮТЭЗ	4,707,354
ТУЗ болон хяналт зөвлөл	115,842,147
Элэгдлийн зардал	112,834,703
Нийт зардлын дүн	1,180,366,213

9 Санхүүгийн зардал

Үзүүлэлт	2023.12.31
Зээлийн хүүгийн зардал	41,469,609
Банкны шимтгэл хураамж	46,422,381
Зардлын дүн	87,891,990

10 Үйл ажиллагааны бус бусад зардал

Үзүүлэлт	2023.12.31
Үйл ажиллагааны бусад зардал	8,181,593,788
Зардлын дүн	8,181,593,788

“ДАРХАН СЭЛЭНГИЙН ЦАХИЛГААН ТҮГЭЭХ СҮЛЖЭЭ” ХК
 2023 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн
САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД (Үргэлжлэл)

11 Гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз/(гарз)

Үзүүлэлт	2023.12.31
Ханшийн өөрчлөлтөөс олсон ашиг	15,622,405
Ханшийн тэгшитгэлийн гарз	66,632,532
Гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз (гарз)-ын дүн	51,010,127

12 Үндсэн хөрөнгө данснаас хассаны олз/(гарз)

Үзүүлэлт	2023.12.31
Үндсэн хөрөнгө данснаас хассаны гарз	4,507,704
Үндсэн хөрөнгө данснаас хассаны гарз-Дархан	1,109,956
Үндсэн хөрөнгө данснаас хассаны олз (гарз)-ын дүн	5,617,661

13 Орлогын албан татвар

2023 онд Компани нь Монгол Улсын Аж Ахуйн Нэгжийн Орлогын Албан Татварын тухай хуулийн дагуу тайлант жилийн 6 тэрбум (2022 онд 3 тэрбум) төгрөг хүртэлх татвар ногдуулах орлогоос 10%-иар, 6 тэрбум төгрөгөөс дээших татвар ногдуулах орлогын дүнд 25%-иар орлогын албан татвар ногдуулж, төлөх үүрэгтэй.

“ДАРХАН СЭЛЭНГИЙН ЦАХИЛГААН ТҮГЭЭХ СҮЛЖЭЭ” ХК
 2023 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн
САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД (Үргэлжлэл)

14 Мөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгө

Үзүүлэлт	2022.12.31	2023.12.31
Худалдаа хөгжлийн банк, 403001008	53,758,407	37,260,326
Голомт банк, 4301024059	1,173,699	3,042,894
ХААН банк, 5045001007	84,298,202	188,136,237
Төрийн банк, 240206477001	3,859,573	217,931
ХХБанк, 403001268	17,890,701	11,499,141
Дархан Капитрон, 3006002876	1,400,285	1,802,189
ХХБанк 403ДВГ/23/09745	-	24,755,500
Хас банк, 5000236140	6,956,059	622,518
Төрийн банк 106000029092	216,178	210,178
ХААН банк, 5675001034	19,590,825	29,548,477
Хас банк, 5000085324	9,053	9,192
Голомт банк, 4320000067	1,200	91,750
Хаан зарлага, 5675324169	384,636	294,517
Зүүнхараа ХААН банк, 5001039598	18,761,328	10,545,244
ЗХ Худалдаа хөгжлийн банк, 455002114	-	93,441
ЗХ ХААН банк зарлага, 5001120741	304,517	-
ЗХ Төрийн банк, 14010001496	9,000	1,128,338
ЗХ Хас банк, 5000209086	24,741	52,806
Хөтөл ХААН банк, 5048012391	3,259,740	7,506,487
Хөтөл ХААН банк зарлагын данс, 5048027668	7,197,177	-
Хөтөл ХХ банк	523,262	19,000
Хөтөл Хас банк, 5000221969	23,650	43,503
Хөтөл Төрийн банк	440,617	29,185
Жаргалант ХААН банк, 5740013192	8,114,268	15,769,658
Жаргалант ХААН банк, 5740197043	666,666	-
Жаргалант Төрийн банк, 31130001115	342,719	910,362
Хас банк Дархан салбар 5001186860	9,000	-
ХААН банк Дархан салбар 5108078414	4,088,127	18,577,079
Голомт банк Дархан салбар 4305015600	108,700	143,200
Худалдаа хөгжлийн банк, 403055339	67,893	67,225
Голомт /доллар/ 4305018760	2,049	1,126
Голомт банк/юань / 4305018758	1,877,297	1,765,155
Төрийн банк 106000028937 /доллар /	470,058	460,818
Хас банк / евро / 5001190504	940,740	852,024
ХХБанк /евро/ 403224614	1,920,182	3,877,920
ХХБанк / юань/ 403226244	461,326	699,965
ХХ банк доллар 403240272	152,458	48,534
ХААН доллар 5108411469	-	50,410

<i>Банкин дах харилцах дансын үлдэгдэл</i>	<u>239,304,333</u>	<u>360,132,329</u>
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн дүн	<u>239,304,333</u>	<u>360,132,329</u>

12 сарын 31-ний өдрөөх мөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгийн үлдэгдлийг үндсэн валютаар илэрхийлбэл

Үзүүлэлт	2022.12.31	2023.12.31
Төгрөг	233,480,223	352,376,377
ам доллар	624,565	560,888
Евро	2,860,921	4,729,944
Юань	2,338,623	2,465,120
НИЙТ ДҮН	<u>239,304,333</u>	<u>360,132,329</u>

“ДАРХАН СЭЛЭНГИЙН ЦАХИЛГААН ТҮГЭЭХ СҮЛЖЭЭ” ХК
 2023 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн
САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД (Үргэлжлэл)

15 Худалдааны болон бусад авлага

Үзүүлэлт	2022.12.31	2023.12.31
Хэрэглэгчдийн дансны авлага /Тоолуур баталгаажилт/	13,630	-
Борлуулалтын дансны авлага Ахуй/СБ салбар/	120,783,563	152,437,053
Борлуулалтын дансны авлага Ахуй /ЗХ салбар/	112,337,662	156,289,750
Борлуулалтын дансны авлага Ахуйн /Хөтөл салбар/	10,054,916	5,608,865
Борлуулалтын дансны авлага Ахуй/Жаргалант/	16,474,728	12,619,726
Борлуулалтын дансны авлага Ахуйн /Дархан салбар/	194,834,333	259,271,219
Борлуулалтын дансны авлага ААН Бор.хэлтэс	437,151,461	822,352,755
Борлуулалтын дансны авлага ААН/СБ салбар/	261,178,498	68,665,808
Борлуулалтын дансны авлага ААН /ЗХ салбар/	6,166,523	7,773,936
Борлуулалтын дансны авлага ААН /Хөтөл салбар /	14,664,700	38,776,343
Борлуулалтын дансны авлага ААН /Жаргалант салбар/	18,141,766	9,960,855
Борлуулалтын дансны авлага ААН /Дархан салбар/	81,200,798	235,809,791
Борлуулалтын дансны авлага Төсөв /СБ салбар/	937,835	15,895,783
Борлуулалтын дансны авлага төсөв /ЗХ салбар /	24,100	15,110,255
Борлуулалтын дансны авлага Төсөв /Хөтөл салбар/	6,276,399	17,658,145
Борлуулалтын дансны авлага Төсөв/Жаргалант/	121,023	50,747
Борлуулалтын дансны авлага Төсөв/Дархан салбар /	10,502,474	52,898,829
Найдваргүй авлагын хасагдуулга Ахуй	(128,116,153)	(128,116,153)
Найдваргүй авлагын хасагдуулга ААН	(440,188,297)	(440,188,297)
Авлагын дүн	722,559,959	1,302,875,409

16 Татварын авлага

Үзүүлэлт	2022.12.31	2023.12.31
НӨАТ-ын авлага	7,606,399	55,919,492
ААНОАТ-ын авлага	191,352,553	-
НДШ-ын авлага	-	1,453,893
Авлагын дүн	198,958,952	57,373,386

17 Бусад авлага

Үзүүлэлт	2022.12.31	2023.12.31
БН болон компани хоорондын авлага	5,523,877,533	5,161,945,042
Ажилчин албан хаагчдаас авах авлага	1,916,861,473	176,704,579
БН-ийн авлага /Тоолуурын авлага/	-	60,305,582
Ажилчин албан хаагчдын цалингийн урьдчилгаа	20,350,329	19,805,582
БН болон компани хоорондын авлага	13,206,692	38,914,930
Ажилчин албан хаагчдаас авах авлага	714,013	63,800
БН болон компани хоорондын авлага	6,413,364	13,756,173
Ажилчин албан хаагчдаас авах авлага	4,343,614	4,375,217
БН болон компани хоорондын авлага	6,399,814	36,809,975
Ажилчин албан хаагчдаас авах авлага	591,059	-
БН болон компани хоорондын авлага	4,554,343	71,407,733
Ажилчин албан хаагчдаас авах авлага	590,030	56,384
БН болон компани хоорондын авлага	73,850,385	106,976,726
Ажилчдын байрны авлага		1,386,367,181
Авлагын дүн	7,571,752,648	7,077,488,903

“ДАРХАН СЭЛЭНГИЙН ЦАХИЛГААН ТҮГЭЭХ СҮЛЖЭЭ” ХК
2023 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн
САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД (Үргэлжлэл)

18 Бараа материал

Үзүүлэлт	2022.12.31	2023.12.31
Цахилгаан сэлбэг хэрэгсэл	3,944,672,802	2,815,670,839
Аваарын нөөцийн материал	137,986,004	311,037,623
Шатахуун ба шингэн түлш	15,370,632	25,968,978
Тосолгооны материал	10,318,972	6,676,386
Тээврийн сэлбэг хэрэгсэл	4,535,355	6,546,413
Хангамжийн материал багаж хэрэгсэл	85,738,091	69,746,925
Хөдөлмөр хамгаалал .хувцас хэрэгсэл	73,617,572	61,119,352
Бараа материалын дүн	4,272,239,429	3,296,766,516

19 Урьдчилж төлсөн зардал/ тооцоо

Үзүүлэлт	2022.12.31	2023.12.31
Урьдчилж төлсөн зардал	-	417,771,790
Урьдчилж төлсөн зардлын дүн	-	417,771,790

“ДАРХАН СЭЛЭНГИЙН ЦАХИЛГААН ТҮГЭЭХ СҮЛЖЭЭ” ХК
 2023 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн
 САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД (Үргэлжлэл)

20 Үндсэн хөрөнгө

Үзүүлэлт	2022.12.31	2023.12.31
Орон барилга	36,731,014,152	37,068,822,014
Газар	55,000,000	303,762,900
Байгууламж	56,936,760	56,936,760
Багаж тоног төхөөрөмж	851,182,618	1,565,180,605
Хүчний машин	80,192,405,947	81,367,707,434
ЦДАШ	85,550,084,664	87,889,678,642
Кабель шугам	15,488,579,319	15,766,174,797
Кабель шугам /шилэн/	185,096,154	185,096,154
Тоолуур хэмжих хэрэгсэл	14,184,551,217	15,364,936,962
Тээврийн хэрэгсэл	3,648,473,247	4,847,435,283
Тавилга эд хогшил	958,466,362	1,381,719,165
Компьютер хэрэгсэл	1,395,026,360	1,501,789,230
	239,296,816,801	247,299,239,946
Хуримтлагдсан элэгдэл		
ХЭ-Орон барилга	8,022,721,785	8,668,048,886
ХЭ-Байгууламж	29,708,974	31,605,653
ХЭ-Багаж тоног төхөөрөмж	572,683,736	642,166,411
Хүчний машины хуримтлагдсан элэгдэл	51,856,793,970	54,403,399,143
ЦДАШ-ын хуримтлагдсан элэгдэл	53,914,274,934	56,980,689,213
Кабель шугамын хуримтлагдсан элэгдэл	10,147,309,215	10,752,579,076
Кабель шугамын хуримтлагдсан элэгдэл	74,018,177	81,417,158
Хуримтлагдсан элэгдэл тоолуур хэмжих хэрэгсэл	7,662,215,449	9,022,979,127
Тээврийн хэрэгсэл хуримтлагдсан элэгдэл	1,522,447,675	1,844,186,642
Хуримтлагдсан элэгдэл тавилга эд хогшил	449,990,811	548,871,507
Хуримтлагдсан элэгдэл компьютер хэрэгсэл	949,108,195	1,020,187,248
	135,201,272,921	143,996,130,064
НИЙТ	104,095,543,880	103,303,109,882

21 Биег бус хөрөнгө

Үзүүлэлт	2022.12.31	2023.12.31
Програм хангамж	1,494,484,137	1,805,820,475
Биег бус хөрөнгийн дүн	1,494,484,137	1,805,820,475
Хуримтлагдсан элэгдэл		
Программ хангамжийн хуримтлагдсан элэгдэл	901,020,345	1,073,150,605
Хуримтлагдсан элэгдлийн дүн	901,020,345	1,073,150,605
НИЙТ	593,463,792	732,669,869

“ДАРХАН СЭЛЭНГИЙН ЦАХИЛГААН ТҮГЭЭХ СҮЛЖЭЭ” ХК
 2023 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн
САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД (Үргэлжлэл)

22 Худалдааны болон бусад өглөг

Үзүүлэлт	2022.12.31	2023.12.31
Бэлтгэн нийлүүлэгчийн өглөг	3,353,650,391	1,614,265,245
ДУТ ХХК-д өгөх өглөг	1,861,478,641	1,945,151,385
Шүүхийн өглөг	-	(1,713)
ҮЭ-ийн татварын өглөг	7,929,815	17,687,428
Цахилгааны өглөг	22,183	3,796,160
хүмүүст өгөх өглөг	79,822,561	18,162,414
Нийт төлбөрийн дүн	5,302,903,591	3,599,060,918

23 Цалингийн өглөг

Үзүүлэлт	2022.12.31	2023.12.31
Цалингийн өглөг	212,392	5,341,952
Дундын суутгал	430,474,184	1,265,844,742
Цалингийн өглөг	430,686,576	1,271,186,695

24 Татварын өглөг

Үзүүлэлт	2022.12.31	2023.12.31
НӨАТ-ын өглөг	146,571,206	(20,509)
ХАОАТ-ын өглөг	135,678,748	85,336,116
ААНОАТ өглөг		634,500
Өр төлбөрийн дүн	282,249,954	85,950,108

25 НДШ-н өглөг

Үзүүлэлт	2022.12.31	2023.12.31
ЭМНД-ийн шимтгэлийн өглөг	341,264,119	-
Өр төлбөрийн дүн	341,264,119	-

26 Банкны богино хугацаат өр төлбөр

Үзүүлэлт	2022.12.31	2023.12.31
Банкны богино хугацаат зээл	394,785,927	109,713,365
Банкны богино хугацаат өр төлбөрийн дүн	394,785,927	109,713,365

27 Урьдчилж орсон орлого

Үзүүлэлт	2022.12.31	2023.12.31
Урьдчилж орсон орлого	-	1,071,302,970
Өр төлбөрийн дүн	-	1,071,302,970

28 Зээл болон өр төлбөр

Үзүүлэлт	2022.12.31	2023.12.31
Урт хугацаат зээл	2,734,551,706	2,624,140,396
Урт хугацаат өр төлбөрийн дүн	2,734,551,706	2,624,140,396

29 Хойшлогдсон татварын өр төлбөр

Үзүүлэлт	2022.12.31	2023.12.31
Хойшлогдсон татварын өр	12,625,003,223	12,620,249,889
Хойшлогдсон татварын өр төлбөрийн дүн	12,625,003,223	12,620,249,889

“ДАРХАН СЭЛЭНГИЙН ЦАХИЛГААН ТҮГЭЭХ СҮЛЖЭЭ” ХК
2023 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн
САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД (Үргэлжлэл)

30 Болзошгүй өр төлбөр ба үүрэг хариуцлага

Бизнесийн хэвийн явцад компани нь түүний эсрэг нэхэмжлэл хүлээн авч болно. Компанийн удирдлага өөрсдийн хийсэн тооцоолол дээр үндэслэн нэхэмжлэлүүдээс үүдэлтэйгээр эдгээр санхүүгийн тайланд тусгасан өр төлбөрийн нөөцийг давах хэмжээний материаллаг алдагдал үүсэхгүй гэж дүгнэж байна.

(i) Татвар, зарга маргаан

Монгол улсын татвар, валют болон гаалийн зохицуулалттай холбоотой хууль тогтоомжууд нь өөр хоорондоо зөрүүтэйгээр тайлбарлагдах, зарим заалтууд нь тодорхой тайлбар зааварчилгаагүй байдаг. Мөн түүнчлэн Монгол Улсын татварын байгууллагууд хууль тогтоомжийг тайлбарлан үнэлэхдээ хатуу байр суурь баримталдаг ба өмнө нь маргалдаж байгаагүй үйл ажиллагаа, ажил гүйлгээг татварын байгууллага үгүйсгэх боломжтой. Үүний үр дүнд, мэдэгдэхүйц хэмжээний нэмэлт татвар, торгууль болон алдангийг ногдуулах магадлалтай байдаг. Хэдийгээр Компанийн удирдлага бусдын өмнө хүлээсэн болзошгүй үүрэг хариуцлага болон болзошгүй алдагдал учрах үйл явдал тохиолдоогүй гэж үзэж байгаа боловч татварын байгууллагын байр суурийг урьдчилан баттайгаар таамаглах бүрэн боломжгүй юм.

“ДАРХАН СЭЛЭНГИЙН ЦАХИЛГААН ТҮГЭЭХ СҮЛЖЭЭ” ХК
2023 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн
САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД (Үргэлжлэл)

31 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлогууд

27.1 Гадаад валютаарх ажил гүйлгээ

Санхүүгийн тайланг бэлтгэхэд үйл ажиллагааны валютаас бусад валютаарх ажил гүйлгээг ажил гүйлгээ гарсан өдөр Монгол банкнаас зарласан ханшаар бүртгэнэ. Тайлант хугацаа бүрийн эцэст гадаад валютаар илэрхийлэгдсэн мөнгөн зүйлсийг Монгол банкнаас тайлагналын өдрөөр зарласан ханшийг ашиглан дахин хөрвүүлэх бөгөөд 2023 оны 12 дугаар сарын 31-нд төгрөгийн 1 ам доллартай харьцах ханш 3,410.69 төгрөг, 1 еврогтой харьцах ханш 3,791.66 төгрөгтэй, 1 юаньтай харьцах ханш 480.01 төгрөгтэй тэнцэхээр байна.

Мөнгөн бус зүйлсийг дахин хөрвүүлэхгүй бөгөөд бодит үнэ цэнэ тодорхойлогдсон өдрийн ханшаар дахин хөрвүүлсэн гадаад валютаар илэрхийлэгдсэн бодит үнэ цэнээр бүртгэсэн мөнгөн бус зүйлсээс бусад мөнгөн бус зүйлсийг ажил гүйлгээ гарсан өдрийн валютын ханшийг ашиглан хөрвүүлсэн түүхэн өртгөөр хэмжинэ.

Үндсэн хөрөнгө

Үйлдвэрлэл, нийлүүлэлтийн зорилгоор ашиглаж буй барилга, байгууламжуудыг санхүүгийн тайланд түүхэн өртгөөр нь тайлагнана.

Бусад үндсэн хөрөнгийн зүйлс өртгөөс хуримтлагдсан элэгдэл болон хуримтлагдсан үнэ цэнийн бууралтын алдгилыг хассан дүнгээр илэрхийлэгдэнэ. Өртөг нь импортын татвар, худалдан авалтын буцаалтгүй татвар болон бусад шууд хамааралтай зардлыг багтаасан худалдан авалтын үнээс бүрдэнэ. Үндсэн хөрөнгийн зүйлс өөр өөр ашиглах хугацаатай томоохон хэсгүүдээс бүрдэж байвал тэдгээрийг үндсэн хөрөнгийн тусдаа зүйлсээр бүртгэнэ.

Өртөгт шууд хамааралтай зардал, талбайн бэлтгэл, суурилуулалт угсралтын зардал, мэргэжлийн төлбөр багтах ба бэлтгэл шаардагдах хөрөнгийн хувьд зээл, зээлийн хүүгийн зардлыг компанийн нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын дагуу капиталжуулна.

Үндсэн хөрөнгийн данснаас хассан, ашиглалтаас гаргаснаас үүссэн олз, гарзыг тухайн хөрөнгийн борлуулалт болон дансны үнийн зөрүүгээр тодорхойлох ба олз, гарзыг ашиг, алдагдлаар хүлээн зөвшөөрнө.

Тусад нь бүртгэсэн үндсэн хөрөнгийн бүрэлдэхүүн хэсгийг солих зардлыг уг данснаас хассан бүрэлдэхүүн хэсгийн дансны үнээр капиталжуулна. Бусад дараа үеийн зардал ирээдүйд эдийн засгийн үр өгөөж өгөхөөр бол капиталжуулна. Засвар үйлчилгээ гэх мэт бусад бүх зардлыг үүссэн дүнгээр нь ашиг, алдагдлаар хүлээн зөвшөөрнө.

Элэгдлийг хөрөнгө тус бүрийн ашиглах хугацаагаар шулуун шугамын аргаар тооцож, ашиг алдагдлаар тусгана. Хөрөнгийг ашиглах боломжтой болсон үед элэгдүүлж эхэлнэ. Хөрөнгийн ашиглах хугацааг ерөнхийдөө дараах байдлаар тогтооно.

Барилга	- 40 жил
Байгууламж	- 25 жил
Машин, тоног төхөөрөмж	- 10 жил
Тээврийн хэрэгсэл	- 10 жил
Тавилга, эд хогшил	- 10 жил
Компьютер дагалдах хэрэгсэл	- 3 жил

“ДАРХАН СЭЛЭНГИЙН ЦАХИЛГААН ТҮГЭЭХ СҮЛЖЭЭ” ХК

2023 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн
САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД (Үргэлжлэл)

31 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлогууд (Үргэлжлэл)

2.1 Биет бус хөрөнгө

Компани нь худалдан авсан хязгаарлагдмал ашиглах хугацаатай биет бус хөрөнгийг өртгөөс хуримтлагдсан хорогдлыг хассан дүнгээр тайлагнана.

Хорогдлыг биет бус хөрөнгийн ашиглах хугацаагаар шулуун шугамын аргаар тооцож, ашиг алдагдлаар тусгана.

2.2 Бараа материал

Бараа материал бол бизнесийн хэвийн үйл ажиллагаанд эсвэл үйлдвэрийн процесс юм уу үйлчилгээ үзүүлэхэд ашиглагдах материал болон хангамжийн хэлбэрээр худалдан борлуулах зориулалттай хөрөнгө юм.

Бараа материалыг өртөг ба цэвэр боломжит үнэ цэнийн аль багаар тайлагнана. Цэвэр боломжит үнэ цэнийг бизнесийн хэвийн ажиллагааны үеийн бараа материалын борлуулах үнээс бараа материалыг иж бүрдэл болгох зардал ба борлуулах зардлыг хасч тооцно. Бараа материалын өртөг жинлэсэн дунджийн зарчимд суурилдаг ба бараа материалын худалдан авалтын зардал болон олоогийн байршил, нөхцөлд авчрахтай холбоотой гарсан бүх зардал багтана.

Үйлдвэрлэлийн зардал

Үйлдвэрлэлийн зардал нь шууд материал, шууд хөдөлмөр, үйлдвэрлэлийн нэмэгдэл зардлаас бүрдэнэ. Шууд материалын зардал түүхий эд материал, туслах материалын зардал ордог.

Шууд хөдөлмөрийн зардалд инженерүүд, үйлдвэрийн ажилтнуудын үндсэн цалин, нэмэгдэл цалин, нийгмийн даатгалын шимтгэлийн зардлууд ордог.

Үйлдвэрлэлийн нэмэгдэл зардалд хангамжийн зардал, цахилгаан, хөдөлмөр хамгаалал, бодис, шатахуун, засвар, үйлдвэрийн барилга, тоног төхөөрөмж, автомашин гэх мэт үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, даатгалын зардал, газрын төлбөр гэх мэт байна.

2.3 Санхүүгийн хэрэглүүр

Хүлээн зөвшөөрөлт, анхдагч хэмжээт ба үл хүлээн зөвшөөрөлт

Компани нь тухайн санхүүгийн хэрэглүүрийн гэрээний заалтуудын нэг хэсэг болсон үед санхүүгийн хөрөнгө, өр төлбөрийг хүлээн зөвшөөрдөг.

Санхүүгийн хөрөнгөөс бий болох мөнгөний урсгал дах гэрээний эрх дуусгавар болоход эсвэл санхүүгийн хөрөнгө ба бүх бодит эрсдэл, өгөөж шилжихэд санхүүгийн хөрөнгийг үл хүлээн зөвшөөрнө.

Санхүүгийн өр төлбөрийг барагдуулсан, чөлөөлсөн, хүчингүй болгосон эсвэл хугацаа дууссан үед нь үл хүлээн зөвшөөрнө.

“ДАРХАН СЭЛЭНГИЙН ЦАХИЛГААН ТҮГЭЭХ СҮЛЖЭЭ” ХК
2023 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн
САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД (Үргэлжлэл)

31 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлогууд (Үргэлжлэл)

Санхүүгийн хөрөнгийн ангилал ба дараа үеийн хэмжилт

Ияава үеийн хэмжилтийн зорилгоор санхүүгийн хөрөнгө анхдагч хүлээн зөвшөөрөлтөөр дараах категорид хуваагдана.

- Зээл ба авлага
- Гэрээний хугацаа дууссгал эзэмших санхүүгийн хөрөнгө

Санхүүгийн хөрөнгүүд хэрэглүүрийн шинж чанар, зорилгоос шалтгаалан анхдагч хүлээн зөвшөөрөлтөөр өөр өөр категорид ордог. Санхүүгийн хэрэглүүрийн категори нь түүний хэмжилт, санхүүгийн хэрэглүүрийн үр дүнд бий болсон орлого, зарлагыг ашиг, алдагдлаар эсвэл шууд бусад дэлгэрэнгүй орлогод хүлээн зөвшөөрөх эсэхэд чухал хамааралтай.

Компани нь сөрөнхийдөө бүх санхүүгийн хөрөнгөө төлбөр тооцоо хийх өдрийн өүртгэлээр хүлээн зөвшөөрдөг. Санхүүгийн хөрөнгийн үнэ цэнэ буурсан эсэх талаарх үнэлгээг ядаж тайлант хугацааны эцэс бүрд хийнэ. Бусад зардалд толилуулсан дансны авлагын үнэ цэнийн бууралтаас бусад ашиг, алдагдлаар хүлээн зөвшөөрсөн санхүүгийн хөрөнгөтэй холбоотой бүх орлого, зардлыг санхүүгийн зардал, санхүүгийн орлого эсвэл бусад санхүүгийн зүйлсэд толилуулна.

1. Зээл ба авлага

Зээл болон авлага нь идэвхтэй зах зээл дээр арилжаалагддаггүй, тогтмол эсвэл тодорхойлж болох төлбөртэй дериватив бус санхүүгийн хөрөнгө юм. Зээл, авлагад дансны ба бусад авлага, гар дээрх бэлэн мөнгө болон банкнн дах мөнгө багтана.

Дансны ба бусад авлага

Эргэлтийн дансны авлагыг бодит үнэ цэнээр анхлан хүлээн зөвшөөрнө. Харин дараа үед хорогдсон ертөөс үнэ цэнийн бууралтын нөөцийг хассан дүнгээр хэмжинэ. Дансны авлагын үнэ цэнийн бууралтын нөөцийг Компани нь уг авлагыг анхдагч нөхцөлийн дагуу бүгдийг цуглуулах боломжгүй болсон гэсэн бодит нотолгоотой болсон үед байгуулна. Зээлдэгчид учирсан санхүүгийн томоохон бэрхшээл, гэрээ үл биелүүлэх болон төлөлт удаашрах зэрэг нь уг Дансны авлагын үнэ цэнэ буурсныг илтгэнэ. Нөөцийн дүн нь хоронгийн дансны үнэ болон анхдагч үр ашигт хүүний төвшингөөр дискаунтчилсан ирээдүйд орохоор тооцоолсон мөнгөн гүйлгээ хоорондын зөрүү юм.

Авлагын хасагдуулгын үлдэгдлийг тайлант хугацааны ашиг, алдагдалд тусгасан төлбөр эсвэл орлогыг бүртгэж тохируулна. Харилцагчийн дансны үлдэгдэлтэй холбоотой данснаас хассан аливаа дүнг өмнө нь байсан найдваргүй авлагын хасагдуулгаас хасна. Цуглуулах боломжгүй гэж үзсэн бүх дансны авлагыг данснаас хасна.

Бэлэн мөнгө ба банкнн дах үлдэгдэл

Компанийн бэлэн мөнгө ба банкнн дах үлдэгдэл нь гар дээрх бэлэн мөнгө, банкнн дах дансанд болон замд яваа бэлэн мөнгөнөөс бүрдэнэ.

“ДАРХАН СЭЛЭНГИЙН ЦАХИЛГААН ТҮГЭЭХ СҮЛЖЭЭ” ХК

2023 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн
САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД (Үргэлжлэл)

31 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлогууд (Үргэлжлэл)

2.4 Орлогын албан татвар

Тайлант үеийн татвар гэдэг нь тайлант оны эцсээр хүчинтэй болсон эсвэл хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж буй татварын хувь хэмжээг ашиглан тухайн оны татвар ногдох орлогод төлөх татварын оглог болон өмнөх онуудтай холбоотой татварын өглөгийн залруулга юм.

Хойшлогдсон татварыг санхүүгийн тайлан дах хөрөнгө, өр төлбөрийн дансны үнэ болон татвар ногдох ашгийн тооцоололд ашиглан холбогдох татварын суурь хоорондын түр зөрүүгээр хүлээн зөвшөөрнө. Хойшлогдсон татварын өр төлбөрийг ерөнхийдөө бүх татвар ногдох түр зөрүүнд хүлээн зөвшөөрдөг. Хойшлогдсон татварын хөрөнгийг ерөнхийдөө түр хасагдах зөрүүг ашиглаж болохуйц хэмжээний татвар ногдох ашиг олох магадлалтай байгаа үед бүх хасагдах түр зөрүүнд хүлээн зөвшөөрнө. Ийм хойшлогдсон татварын хөрөнгө, өр төлбөрийг гүүдвэлийн анхдагч хүлээн зөвшөөрөлт эсвэл ажил гүйлгээн дэх бусад хөрөнгө, өр төлбөрийн анхдагч хүлээн зөвшөөрөлт нь татвар ногдох орлого ба нягтлан бодох бүртгэлийн ашгийн аль алинд нөлөөлөхгүй байвал хүлээн зөвшөөрөхгүй.

Хойшлогдсон татварын хөрөнгийн дансны үнийг тайлант хугацаа бүрийн эцэст эргэж харах ба хангалттай хэмжээний татвар ногдох орлогоор тухайн хөрөнгө бүхлээрээ эсвэл тодорхой хэсэг нь нөхөгдөх боломжтой болох үед бууруулна.

Хойшлогдсон татварын хөрөнгө, өр төлөөр нь хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж буй эсвэл тайлант оны эцсээр хүчин төгөлдөр болсон татварын хувь хэмжээ (болон татварын хууль)-нд үндэслэн тухайн өр төлбөрийг барагдуулах эсвэл хөрөнгийг хүлээн зөвшөөрөх тайлант онд мөрдөгдөхөөр хүлээгдэж буй татварын хувь хэмжээгээр хэмжигдэнэ. Хойшлогдсон татварын хөрөнгө, өр төлбөрийн хэмжилт нь тайлант хугацааны эцэст Компани нь хөрөнгө ба өр төлбөрийн дансны үнийг нөхөх буюу барагдуулахаар хүлээж байгаагаас үүсэх татварын үр дагаварт нөлөөлдөг.

2.5 Орлогын хүлээн зөвшөөрөлт

Орлогыг компаниас үзүүлэхээр зөвшөөрсөн аливаа худалдааны хөнгөлөлт, урамшууллын дүнг харгалзаж үзэн хүлээж авсан эсвэл авахаар хүлээгдэж буй төлбөрийн бодит үнэ цэнээр хэмжинэ.

Орлого нь борлуулалтын буцаалт, урамшуулалт болон бусад төстэй хөнгөлөлтүүдээр буурна.

Бараа борлуулалт

Дараах бүх нөхцөл хангагдсан тохиолдолд бараа борлуулалтыг орлогоор хүлээн зөвшөөрнө:

- Компани барааны өмчлөлтэй холбоотой үүсэх мэдэгдэхүйц эрсдэл ба өгөөжийг худалдан авагч талд шилжүүлсэн
- Компани борлуулсан барааныхаа өмчлөлд холбогдох удирдлагын болон хяналтын үүргийг өөртөө авч үлдээгүй
- Орлогын дүнг найдвартай хэмжих боломжтой байгаа
- Ажил гүйлгээтэй холбоотой эдийн засгийн өгөөжийг Компани хүртэх магадлалтай
- Тухайн ажил гүйлгээтэй холбоотой гарсан ба гарах зардлыг найдвартай хэмжих боломжтой байгаа.

“ДАРХАН СЭЛЭНГИЙН ЦАХИЛГААН ТҮГЭЭХ СҮЛЖЭЭ” ХК
2023 оны 12 сарын 31-ний өдрөөр тасалбар болсон жилийн
САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГУУД (Үргэлжлэл)

32 Балансын дараах үйл явдал

2024 оны 2 дугаар сарын 15-ны байдлаар “Дархан Сэлэнгийн цахилгаан түгээх сүлжээ” ХК-ийн үйл ажиллагаа хэвийн явагдаж байгаа бөгөөд энэ хугацаанд санхүүгийн тайланд нөлөөлөхүйц үйл явдал болоогүй байна.